

синоніми (поняття «мистецтво тіла» – хоч і має окреме, спеціалізоване значення – теж насправді підтверджує (своєю специфічністю) – синонімічний статус інших наведених термінів, адже його приклади можна знайти паралельно у сферах, які належать до мистецтва перформансу, гепенінгу чи акціонізму, і є таким чином видозміною їх усіх).

Можна помітити, що однакові явища часто відносять до різних сфер – сьогодні їх назвуть перформансом, завтра – гепенінгом чи акцією. Межі, яких не вдається чітко окреслити на рівні понять, так само не проступають або є дуже невиразними в окреслюваних цими поняттями феноменів.

Матвієнко І.
НТУ «ХП»

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА ТА УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПОНЯТЬ

Перспективність розвитку української культури залежить від готовності її представників до культурної активності, яка в значній мірі пов'язана з їхнім національним самоусвідомленням. Сьогодні на ситуацію в культурній сфері неоднозначно впливає тривале політичне протистояння в українському суспільстві. Подекуди культура стає заручником політичної боротьби. Останнім часом в українській суспільній думці дедалі частіше лунають нарікання на те, що навіть через стільки років незалежності наша еліта так і не спромоглася сформуванню привабливу для більшості українців національну ідею. Аналіз наявного інформаційного поля свідчить: питання національної ідеї нині актуальне і може дати Україні нову точку відліку. Складність у формуванні національної ідеї полягає в наступному:

– національна ідея має бути об'єднуючою і творчою, транснаціональною, транссоціальною і транстериторіальною, тобто однаково привабливою для абсолютної більшості населення країни, незважаючи на національність, соціальний статус і місце проживання;

– базуватися на системі національних цінностей і пріоритетів, історичному досвіді перемог і звершень, а не поразок та національного приниження;

– відповідати духовним і матеріальним інтересам сучасного суспільства.

Сучасна українська культура зараз перебуває в становищі, яке можна визначити як відчайдушні пошуки справжності. Постійним запитом для культури є потреба у самовизначенні, котре здійснюється через розкриття власної природи та визнання традицій як свого підґрунтя, через прояснення своїх витоків та чітке уявлення ціннісного стрижня буття людини в світі.

Найголовнішим елементом української національної ідеї декілька століть було ствердження незалежної держави. Не менш складно тепер багатовікову культурну традицію співвіднести з сучасним і, всупереч глобалізаційним тенденціям, повернути українців до своїх духовних джерел.

Отже, національна ідея українців сьогодні – це новий національний культурний проект – проект оновленого, молодого суспільства, мета якого – визначення духовного місця України в світі. Саме поняття «національної ідеї» містить в собі концентрований вираз сутності нації, її ознак, історичного минулого та перспектив на майбутнє. І цю ж сутність нації, ті ж ознаки – містить і українська культура. Поєднавши їх, маємо змогу надати українському суспільству тенденції розвитку – в усвідомленні історичного минулого, його тенденцій у сьогодення, та проєкцій на майбутнє.

Молдаван А.В.

ХДАДМ

ТВОРЧИСТЬ СУЧАСНОГО ХУДОЖНИКА ПАВЛА МАКОВА

Обличчя будь-якої країни - це культура...

Не випадково, тези розпочаті з такого епіграфу. Ці слова не просто підходять до моєї роботи, збігаються з моїми думками – вони належать об'єкту мого дослідження, українському сучасному художнику Павлові Макову. Чи варто вивчати творчість художника, який працює в техніці офорту, яка в наш час не є популярною? На мою думку, варто, і якомога досконаліше. Дуже образливо за країну, коли читаєш такі рядки: «Серед сучасних українських художників Павло Маков – один з найбільш затребуваних за межами рідної країни.» Майже всі роботи Павла Макова знаходяться в багатьох колекціях усього світу в Музеї Вікторії та Альберта в Лондоні, у Метрополітен-музеї у Нью-Йорку, у Центрі сучасного мистецтва в Осаці, у Державній Третьяковській галереї у Москві, у Музеї сучасного мистецтва в Ібісі та інших зібраннях, а в Національній художній галереї в м. Києві тільки одна робота. Не може не хвилювати байдужість в нашій країні до мистецтва та культури. Павло Маков – цікава та достатньо публічна людина. Він залюбки дає інтерв'ю, проводить майстер-класи, лекції, його уроки могли б бути гарною творчою спадщиною для багатьох молодих художників, варто просто забажати... До того ж мешкає цей талановитий художник у Харкові.

Мотивацією для вивчення творчості Павла Макова є його досягнення, щоб їх описати не вистачить сторінки. Його творчість цікавить своєю самоцінністю. Це не «роботи на замовлення», це повноцінне життя зі своїми думками та філософією. Його роботи не можна сплутати з роботами іншого художника. Основна характерна риса цих робіт – неповторний, особистий почерк, набутий життєвим досвідом. На думку самого художника: «Щоб зрозуміти витвір мистецтва того чи іншого автора, треба як мого більше дізнатися про його життя». Найчастіше всіх людей ми ділимо на хороших та поганих, за певними особливостями, які, на наш погляд, є головними. Цікавлячись життям Павла Макова, я теж виділила головні для мене напрямки: ставленням до сім'ї; рідної країни і подій, що сьогодні відбуваються; ставлення до братів наших менших; у зв'язку з його колекцією олов'яних солдатиків ставлення до війни та інше.